

BARNEFAMILIEUTVALGET

opprettet ved kgl.res.19. juni 2015

NOU 2017: 6

Offentlig støtte til barnefamiliene

Utvalget for utredning av støtten til barnefamiliene

Utvalget

Utvalget for å utrede støtten til barnefamiliene ble oppnevnt 19.juni 2015 og overleverte sin utredning 6. mars 2017

Utvalgets medlemmer:

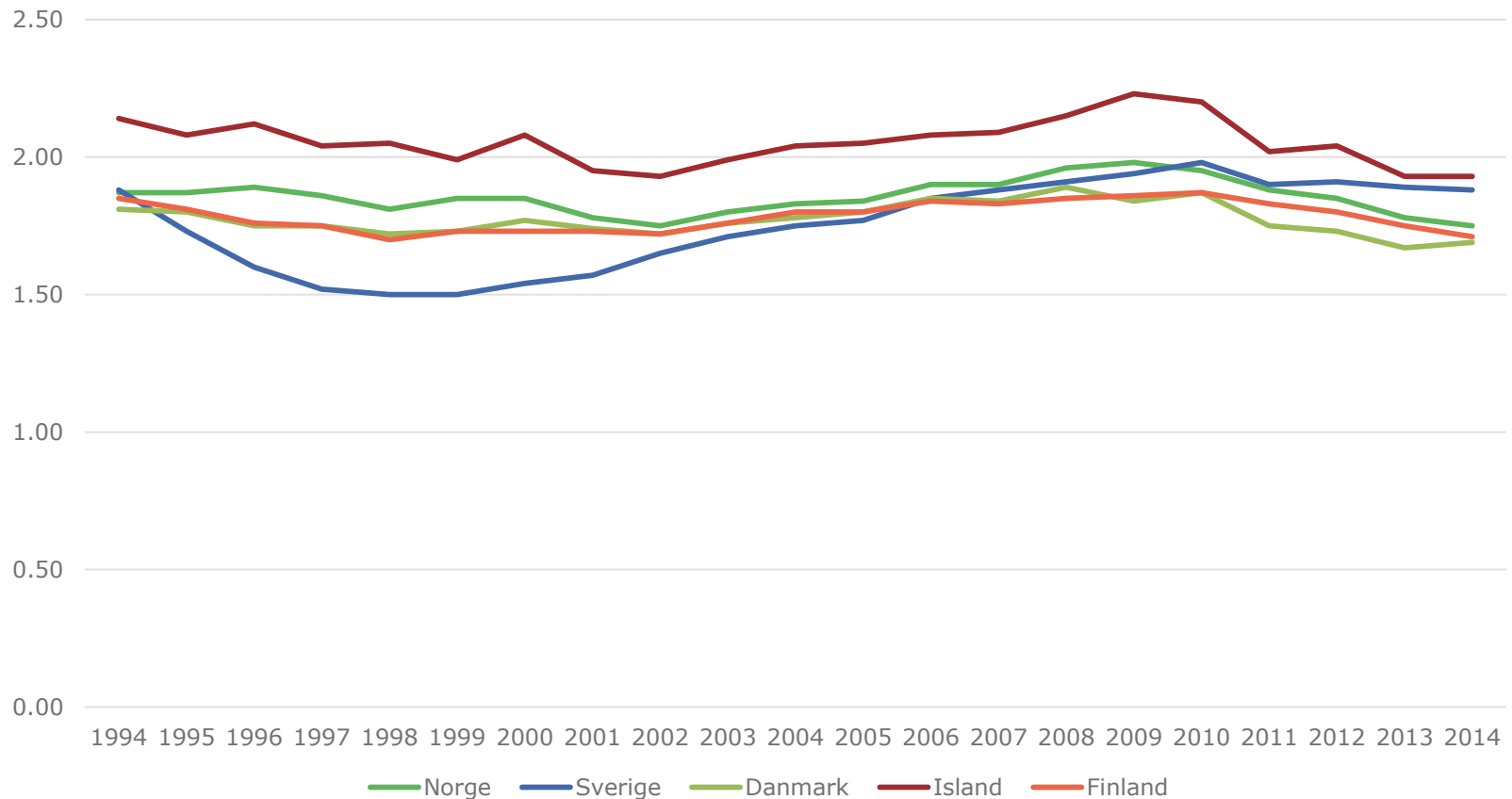
- Anne Lise Ellingsæter, professor UiO (leder)
- Hege Brækhus, professor
- Mathilde Fasting, prosjektleder Civita
- Lars Håkonsen, førsteamanuensis HSN
- Elin Kvande, professor NTNU
- Simen Markussen, seniorforsker Frischsenteret
- Axel West Pedersen, seniorforsker ISF
- Liv Johanne Syltevik, professor UiB
- Thor Olav Thoresen, seniorforsker SSB

Utvalgets mandat

Hovedpunkter

- Beskrive det offentlige tjenestetilbudet og overføringsordningene til familier med barn under 18 år
- Drøfte hva som bør være målsetningene med støtten til barnefamiliene
- Drøfte i hvilken grad en bør vektlegge fordelingshensyn og hensyn til arbeidstilbudet ved utformingen av støtte til barnefamiliene
- Særlig vurdere om det bør gjøres endringer i barnetrygden
- Vurdere om enkelte overføringer helt eller delvis bør erstattes av tjenestetilbud
- Kommer med forslag innenfor uendrede budsjettammer (provenynøytralt)

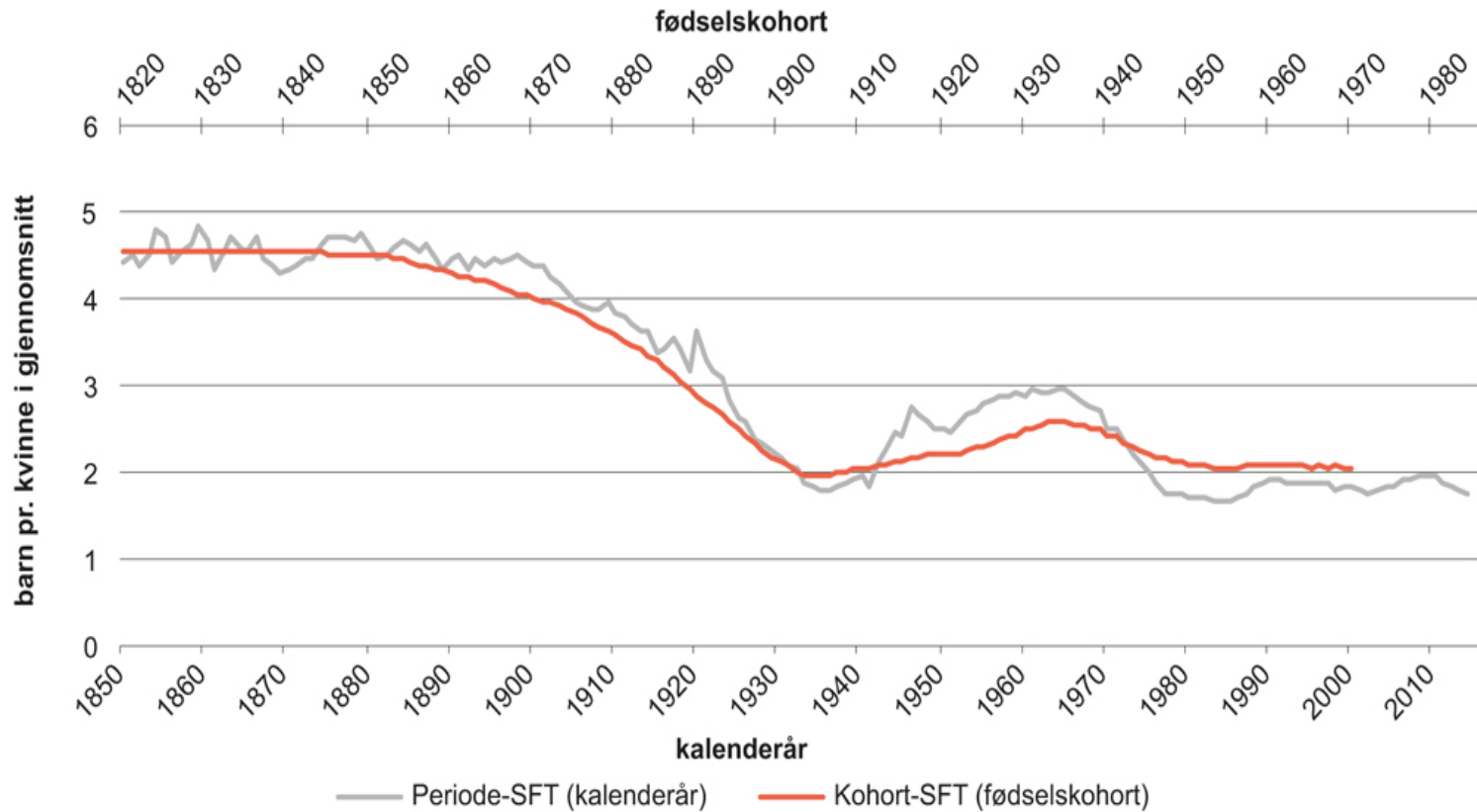
Utvikling i periode-SFT 1994-2015

Note: Periode-SFT = samlet fruktbarhetstall som avspeiler hvor mange barn en jente på 15 år kan forvente å få frem til hun er 50 år.

Kilde: Eurostat

Periode-SFT versus kohort-SFT

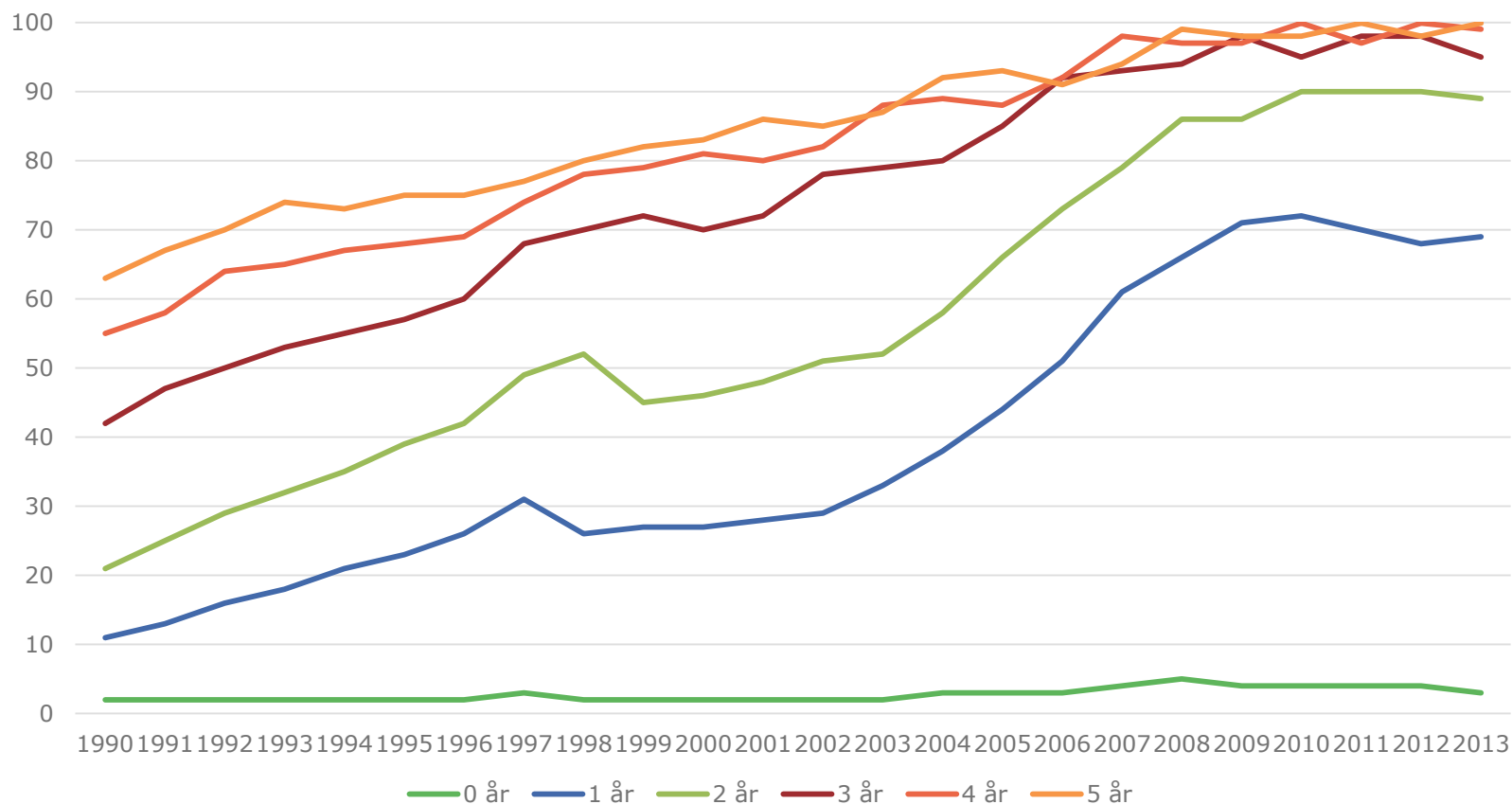

Yrkesaktivitet og arbeidstid blant gifte/samboende mødre og fedre med barn i ulike aldersgrupper. 2013.

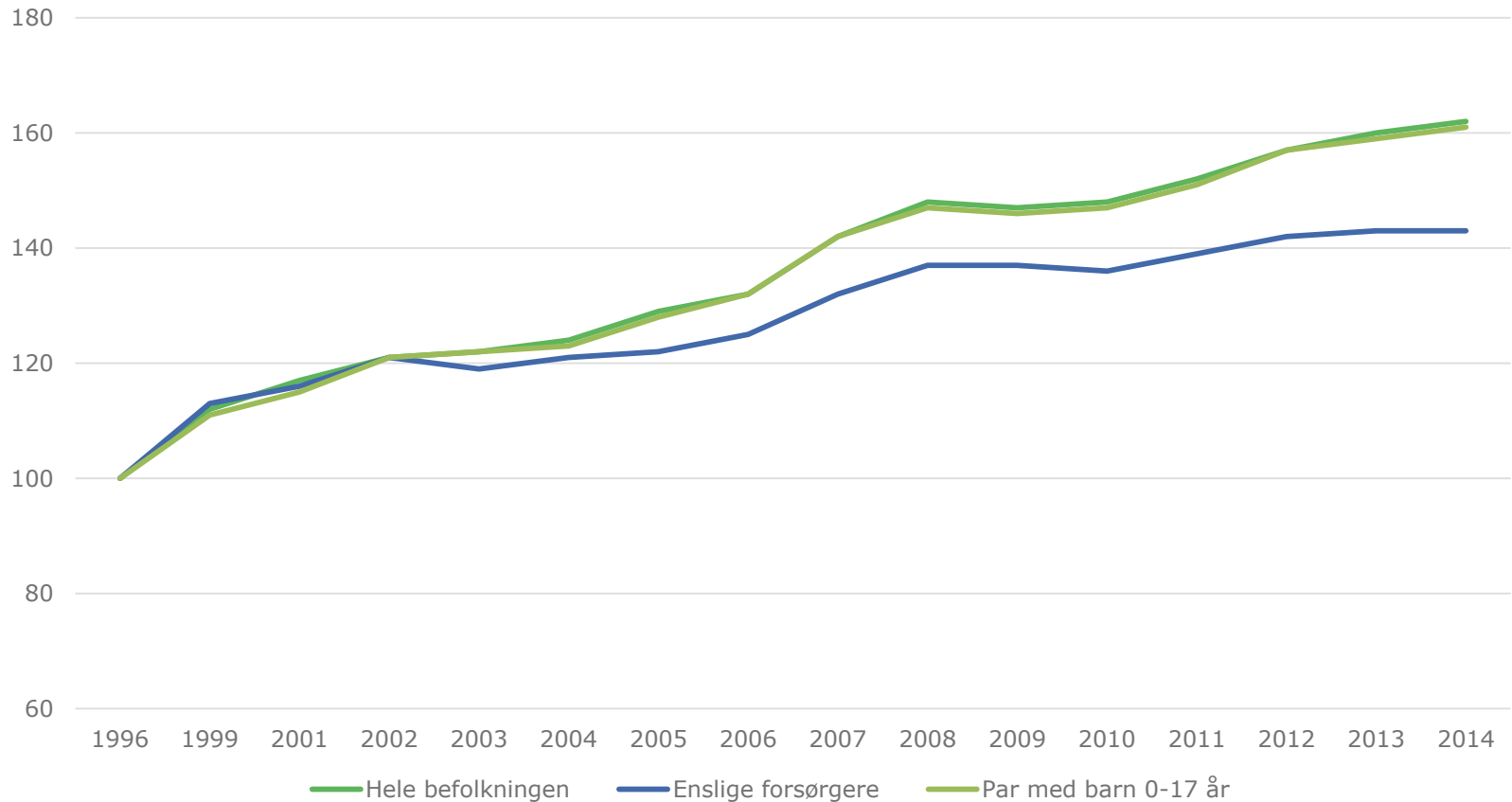
	Andel yrkesaktive prosent	Gj. snitt arbeidstid per uke
Mødre		
Barn 0-2 år	81	35,3
Barn 3-6 år	86	35,2
Barn 7-12 år	86	36,6
Barn 13-19 år	86	36,6
Fedre		
Barn 0-19 år	94	42,3

Kilde: SSB, Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2013

Andelen barn i barnehage etter barnets alder. Prosent.

Indeks for median inntekt etter skatt for ulike hushold. Medianinntekt etter skatt per forbruksenhet. EU-skala. 1996-2014

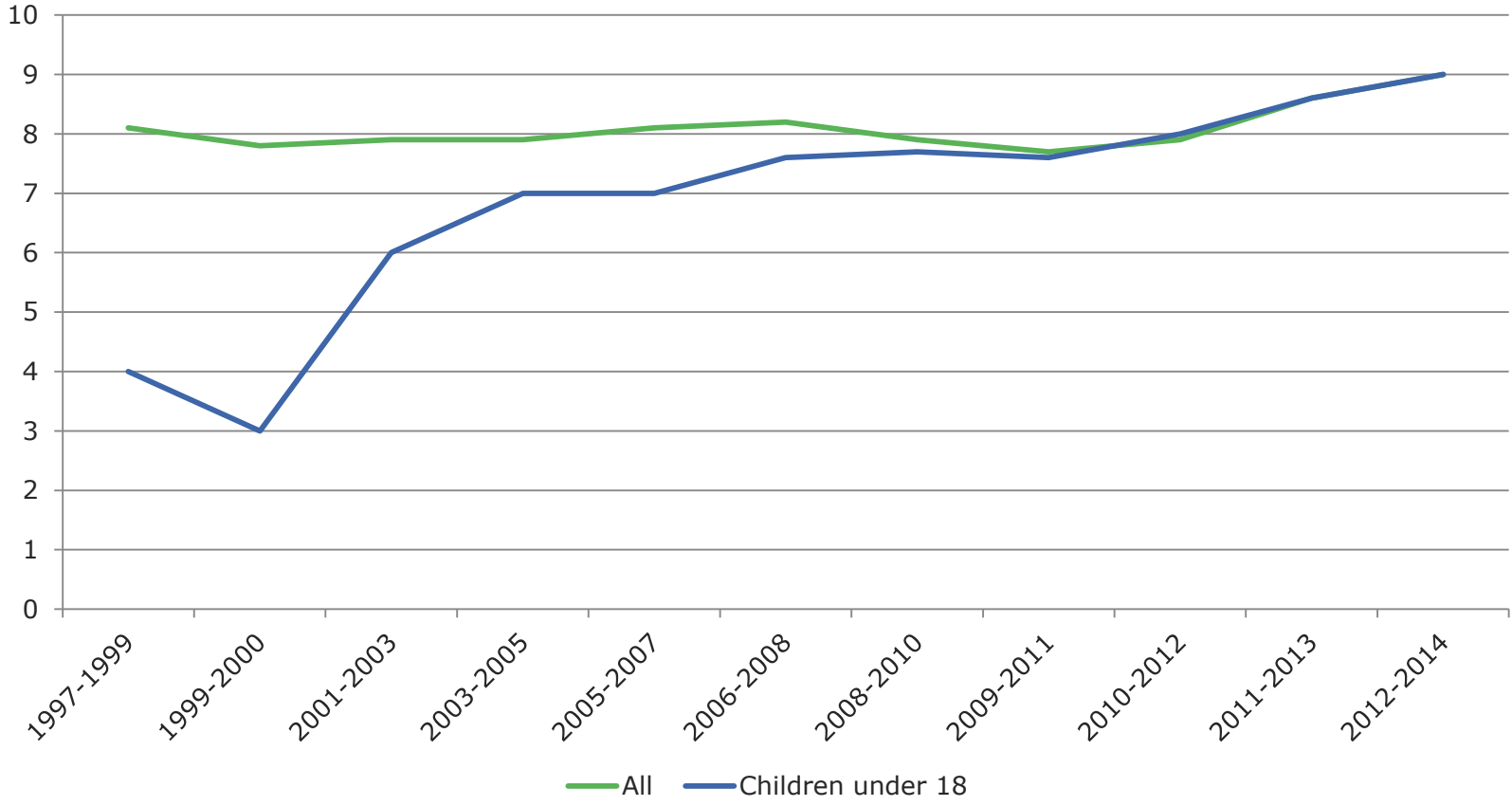
Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk, Statistisk sentralbyrå

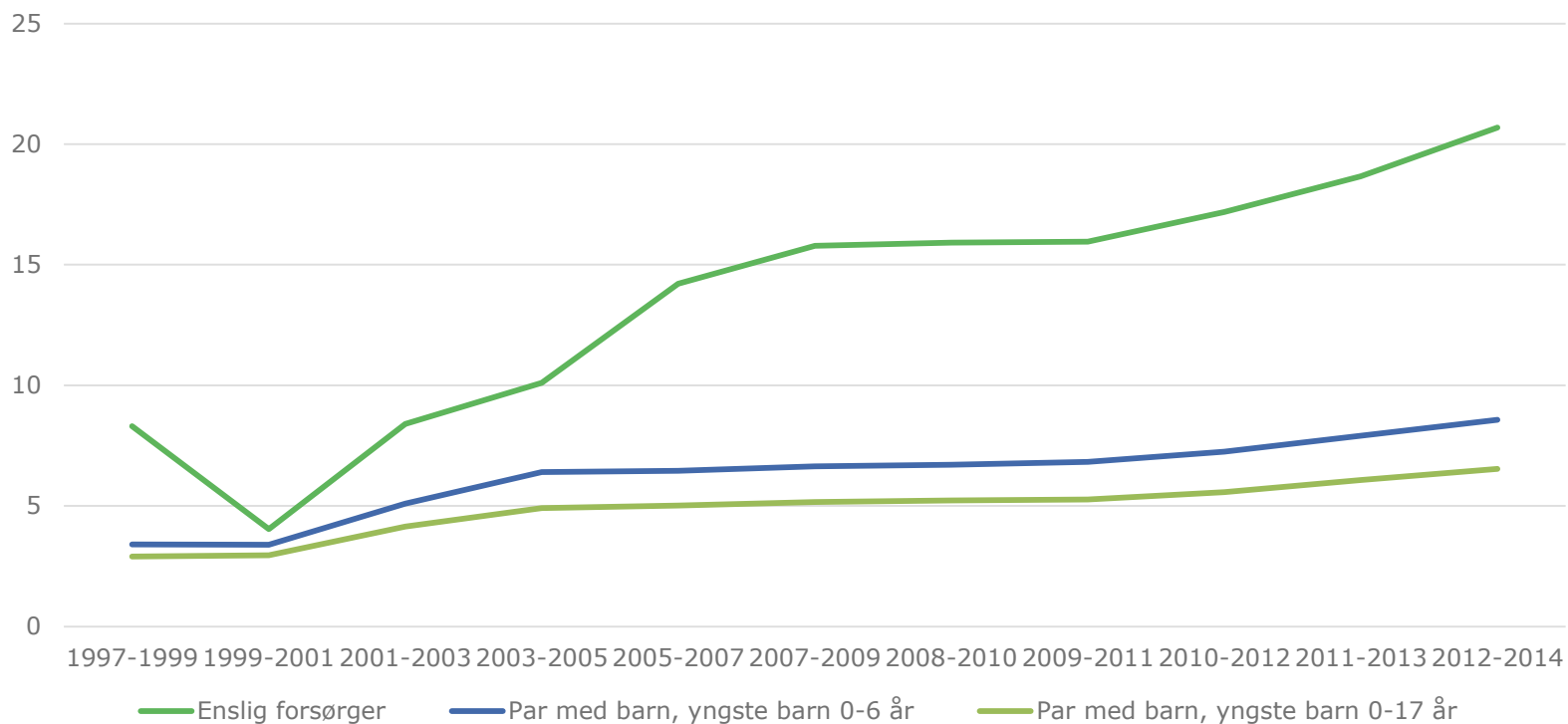
Utviklingen i median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala) for personer i ulike husholdningstyper. 2000-2014. 2000 = 100.

	2000	2006	2014
Alle personer	100	117	143
Par med barn	100	116	142
Yngste barn			
0-2 år	100	114	137
3-5 år	100	117	142
6-11 år	100	116	145
12-17 år	100	117	144
Enslige forsørgere med barn	100	110	126
Par med barn			
Ingen yrkestilknyttede	100	110	121
1 yrkestilknyttet	100	114	133

Fattigdomsrater – EU indikatoren, 3-årsinntekt

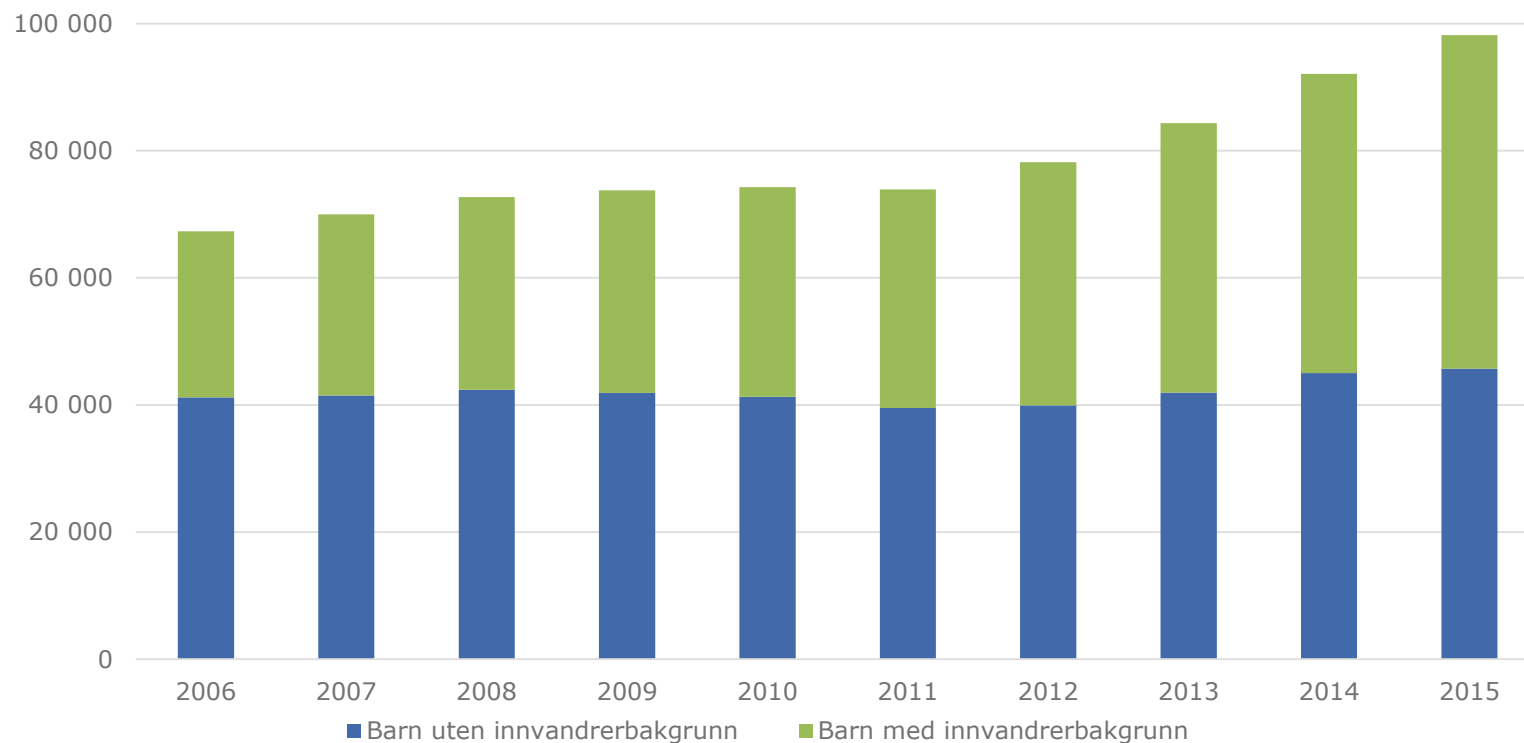

Andel husholdninger med vedvarende lavinntekt. 1997-2014. EU60

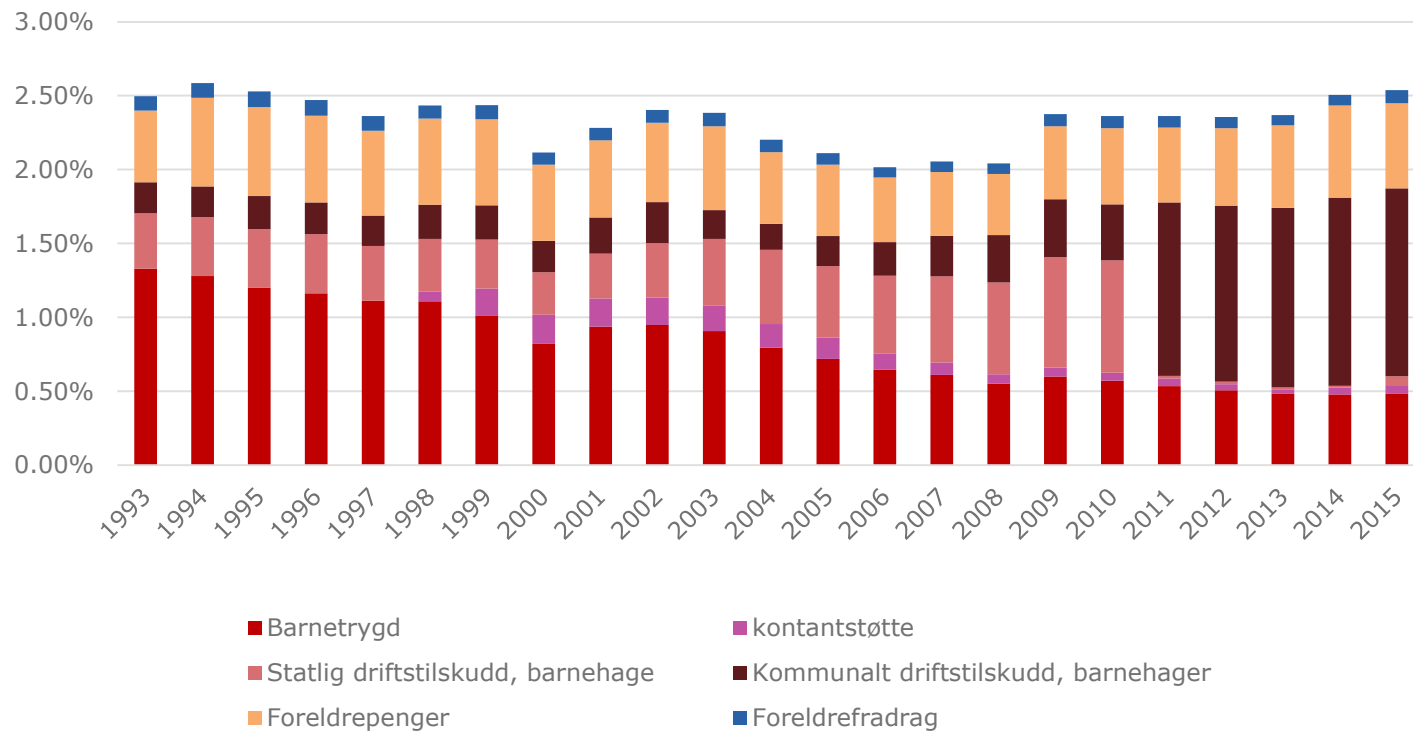
Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Antall barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Barn med og uten innvandrerbakgrunn

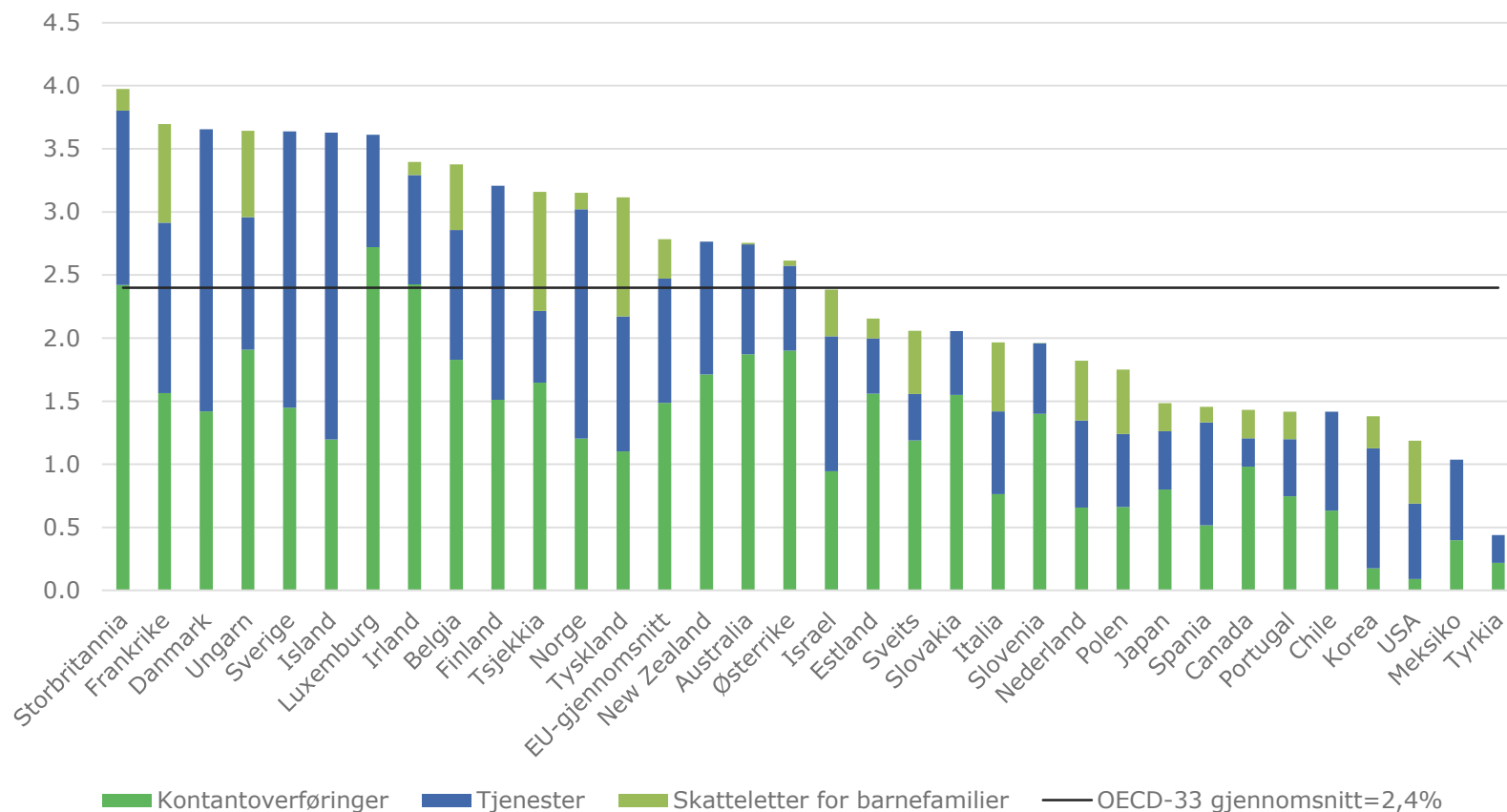
Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Overføringer til barnefamilier. 1993-2015. Prosent av BNP

Kilde: Vike 2016

Offentlige utgifter til barnefamilier i OECD land, som prosent av BNP. 2013.

Kilde: Vike 2016

Utvalgets prioriterte mål for støtten til barnefamiliene

1. Gode oppvekstsvilkår
2. Like muligheter for barn
3. Likestilte foreldreskap gjennom yrkesdeltagelse og omsorg

Forslag til innretning av ny familiepolitikk

Hovedkomponent 1: Likestilte foreldreskap

Foreldrepengeordningen

- Beholde lengde og kompensasjonsgrad (49 uker, 100%)
- Innføre:
  - Ny løpende minsteytelse på 2G til foreldre med tidligere ingen eller lav inntekt
  - Avvikle engangsstønaden
  - Individuell rett til foreldrepenger; avvikle aktivitetskravet
  - Likedeling av foreldrepermisjonen (9+20 uker til mor og 20 uker til far)

Hovedkomponent 2 :Universelle ordninger i en ny tid - fra kontantytelser til tjenester

Flertallets forslag (seks medlemmer)

- Gratis barnehage til alle barn fra 1 år
- Kvartalsvise opptak (hele utvalget)
- Inntektsprøvd barnetrygd
  - Sats: 23 000 kr per barn per år
  - Fribeløp: 481 000 for par og 389 000 for enslige forsørger
  - Avtrapningsprosent: 13,5%
  - G-regulering av satsen
- Barnetrygd utbetales til begge foreldre (hele utvalget)

Hovedkomponent 2 :Universelle ordninger i en ny tid

Mindretallets forslag

- Styrket og forenklet moderasjonsordning for foreldrebetaling i barnehage.
  - Fribeløp på 200 000 kroner i familieinntekt, maks 6% av overstigende inntekt.
- Styrket universell barnetrygd.
  - Sats 20 800, skattlegges som inntekt
  - G-regulering

Tabell 1.50 Ulikhetsmål og andel barn under fattigdomsgrensen ved forslag til endringer i barnetrygden

	Median-inntekt	Gini-koeffisient	Andel barn under fattigdomsgrensen	
			Def. 1 (50 % av median)	Def. 2 (60 % av median)
Referanse (2016)	357 300	0,253	6,1 %	11,3 %
«Målrettet barnetrygd»	351 700	0,252	4,7 %	9,6 %
«Universell barnetrygd»	358 200	0,251	5,5 %	10,7 %

Utvalgets andre anbefalinger

- Kontantstøtten avvikles
- Innføre gratis eller sterkt subsidiert SFO på sikt
- Stønader til enslig mor og far (inkl. overgangsstønaden) avvikles
- Bidragsforskott beholdes og en oppjustering utredes
- Stipender fra Lånekassen til studenter med barn avvikles, erstattes av løpende minsteytelse i foreldrepengeordningen
- Barnetilleggene i trygdeytelsene beholdes, men en standardisering bør utredes
- Dissens (3 medlemmer): Barnetilleggene avvikles
- Bostøtten utredes med tanke på oppjustering og styrking for barnefamiliene
- Skattefordeler til foreldre avvikles (inkl. foreldrefradraget)